

Huvudman

MOTALA KOMMUN
motala.kommun@motala.se

Beslut

Datum 2025-05-28
Dnr SI 2025:1915
Sida 1 (4)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Fågelsta skola i Motala kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 25 februari 2025

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Motala kommun att senast **fredag den 26 september 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande extra studietid. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Motala kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Motala kommun ska vidta följande åtgärder

Extra studietid

1. Se till att alla elever i årskurserna 4–6 erbjuds att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka och undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen. Av huvudmannens redovisning ska framgå när och hur den extra studietiden anordnas. Redovisningen ska innehålla dokumentation som styrker att alla elever har getts möjlighet att delta. (10 kap. 5 a § skollagen)

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2025:1915) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2025 genomfört en tillsyn av Fågelsta skola i Motala kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande extra studietid.

Skolinspektionen har den 25 februari 2025 beslutat att förelägga Motala kommun senast den 25 april 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande extra studietid.

Motala kommun har den 24 april 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Motala kommun har följt föreläggandet och om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i beslut den 25 februari 2025 förelagt Motala kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande skolenhetens arbete med extra studietid.

Av huvudmannens redovisning skulle det framgå att alla elever i årskurs 4–6 erbjuds att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka och undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen. Av huvudmannens redovisning skulle det framgå när och hur den extra studietiden anordnas. Redovisningen skulle även innehålla dokumentation som styrker att alla elever har getts möjlighet att delta.

Huvudmannen har i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder inkommit med klasscheman för årskurserna 4, 5 och 6. Av klasscheman framgår att tiden för extra studietid inte längre sammanfaller med undervisningen i modersmål. Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår vidare att det fortfarande inte finns tillgång till skolskjuts efter den extra studietiden på fredagar och att de elever som vill nyttja erbjudandet om extra studietid och som är beroende av skolskjuts behöver ordna egen hämtning från skolenheten denna dag.

Av huvudmannens redovisning framgår att elever i behov av skolskjuts som deltar i extrastudietid på fredagar även fortsättningsvis erbjuds att stanna kvar på fritidshemmet tills de kan bli hämtade. Vidare framgår av redovisningen att det pågår en planering för att se till att samtliga elever i behov av skolskjuts kan delta i den extra studietiden inför läsåret 2025/2026.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att elever i årskurs 4–9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör. (10 kap. 5 skollagen)

Av förarbetena till skollagen avseende extra studietid framgår bland annat följande. Det bör inte göras någon begränsning av vilka elever i de aktuella årskurserna som ska erbjudas extra studietid. Studietiden kan gynna alla elever, oavsett kunskapsnivå, genom att utifrån sina egna förutsättningar utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Studietiden kan därmed bidra till att skapa en mer jämlik skola. Kommuner är enligt skollagen under vissa förutsättningar skyldiga att erbjuda elever kostnadsfri skolskjuts. Detta bör gälla även för elever som deltar i extra studietid. Regeringen är mån om att elever inte ska behöva avstå från att delta i extra studietid för att de har lång resväg till skolan. Vid planering av studietiden behöver hänsyn därför tas till att elever som deltar kan ha behov av skolskjuts. (prop. 2021/22:111 s. 19–20)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det fortfarande finns brister i skolenhetens arbete med att erbjuda alla elever i årskurs 4–6 minst två timmar extra studietid per vecka.

Uppföljningen visar att extra studietid visserligen anordnas två timmar per vecka vid skolenheten i direkt anslutning till skoldagen och att erbjudandet riktas till alla elever, men att undervisningen fortfarande anordnas på tider då det finns elever som inte har en reell möjlighet att delta.

Skolinspektionen bedömer att det är en brist att elever i behov av skolskjuts inte har möjlighet att delta vid undervisning i form av extra studietid på fredagar. Den tillfälliga lösningen att erbjuda elever att stanna kvar på fritidshemmet kan underlätta för elever som vill nyttja extra studietid, men förutsätter likväl att någon har möjlighet att hämta dem.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Motala kommuns verksamhet vid Fågelsta skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller extra studietid. Det finns därför skäl att förelägga Motala kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

X Alexander Aleryd

Beslutsfattare
Signerat av: Alexander Aleryd

X Erik Jarl

Föredragande
Signerat av: Erik Jarl